

Alter Rebbe

Parsha Tzav/ Pesach

ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ל-ה

Six days you shall eat matzos, and on the seventh day shall be an Atzeres (assembly) to Hashem your G-d—you shall not perform any labor. Behold, we find that three Festivals are called Atzeres: Shavuot—the time of the Giving of the Torah, Shemini Atzeres—the time of Simchas Torah, and the seventh day of Pesach.	ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלקיך לא תעשה מלאכה. הנה מצינו שלשה ימים טובים נקראו עצרת: חג השבועות זמן מתן תורתנו, ושמיני עצרת – שהוא זמן שמחת תורה – ושביעי פסח.
And greater is what is said about the seventh day of Pesach than all of them, for it says, “to Hashem your G-d,” and not “for you,” as by the other Festivals which are “half for Hashem and half for you.” But this one is entirely for Hashem—it is the day of the Splitting of the Sea, and great was the plunder of the sea, which is the matter of the elevation of sparks (see Shir HaShirim Rabbah on the verse “Turei Zahav,” and also see the maamar Na'vu Lechayayich regarding “Turei Zahav”).	וגדול מה שנאמר בשביעי של פסח יותר ממה שנאמר בכלם, שנאמר בו "לה' אלקיך" – ולא לכם – כשאר ימים טובים שיש בהם חציו לה' וחציו לכם, אלא כלו לה'. והיא יום קריעת ים סוף, וגדולה היתה בנות הים כו', שהוא ענין העלאת ניצוצין כו' (ראה רבה שיר השירים על הפסוק "תורי זהב" ועין במאמר ("נאו לחיך" בענין "תורי זהב").
And the maidservant saw at the sea... “He took them in His arms,” like the parable of the baby who cannot see far, and his father lifts him to see.	וראתה שפקה על הים כו' "קחם על זרועותיו", כמשל התינוק שאינו יכול לראות למרחוק, והגביהו אביו לראות.
And behold, it is written: “Until it passes over... until it passes over,” twice. For in the future it is written: “And He will wave His hand over the river with His scorching wind, and strike it into seven streams, and cause [them] to walk over it in sandals” (see Koheles Rabbah, beginning, on “Hevel Hevalim”).	והנה כתוב: "עד יעבור כו', עד יעבור כו'" פעמים. והנה לעתיד כתוב: "והניף ידו על הנהר בעים רוחו והפךו לשבעה נחלים וחדריה בנעלים" (ראה רבה "קתלת ריש פרק "הכל הכלים").
And it is written afterward: “I will thank You, Hashem, for You were angry with me, Your anger will turn away and You will comfort me.” And it is written: “As in the days of your exodus from the land of Egypt, I will show him wonders.”	וכתוב לבתר: "אודה ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני", וכתוב: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".
Meaning, just as the Children of Israel, in their exodus from Egypt, crossed the Sea of Reeds—which is the aspect of the “end of all levels”—so too in the future they will cross the river to be in the aspect of “beyond the river,” as it says: “Beyond the river your forefathers dwelled of old.”	דהינו, כמו שעברו בני ישראל בעלותם ממצרים את מי ים־סוף – שהוא בחינת סופא דכל דרגין – בן לעתיד יעברו את הנהר להיות בבחינת "עבר הנהר", "כמו שכתוב: "בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם".
And this is the river that goes out from Eden (see maamar Im Bechukosai). And it is known that Eden is the aspect of Chochmah (wisdom), and “Who is wise? He who sees what is born”—the level of sight. The river that goes out of Eden is the	והוא הנהר היוצא מעדן (ועין במאמר "אם בחקתי"). וידוע שעדן הוא בחינת חכמה, ואיזהו חכם? הרואה את הנולד – בבחינת ראיה. ונהר היוצא מעדן הוא

Alter Rebbe

Parsha Tzav/ Pesach

ששית ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה

level of Binah (understanding), which is the level of hearing and contemplation in the greatness of Hashem, may He be blessed.	בחינת בינה, שהיא בחינת שמיעה והתבוננות בגדלת ה'.
And the Sea of Reeds was split into twelve parts, corresponding to the twelve tribes of Israel, as it is written: "To Him who split the Sea of Reeds into parts, for His kindness is everlasting" (Tehillim 136:13), so that each tribe could pass through in its own path, each one according to its own measure (see maamar Mizmor Shir Chanukas HaBayis).	ונים-סוף גזר לשנים-עשר גזרים – למנן שבטי בני ישראל – בדכתיב: "לגזר ים-סוף לגזרים פי לעולם חסדו" (תהלים קל"ו, י"ג), כדי שכל שבט ושבט במסילתו ילך, כל אחד לפום שיעורא דיליה (ועין בפמאמר "מזמור שיר חנוכת הבית").
And in the future, it is written: "He will strike it into seven streams," corresponding to the seven shepherds—three forefathers and four matriarchs (see maamar Ra'isi Vehinei Menoras Zahav, and also VeHayah Or HaLevanah on "sevenfold like the light of seven days").	ולעתיד כתוב: "והכהו לשבעה נחלים" – כנגד בחינת ז' רועים: ג' אבות וד' אמהות (ועין בפמאמר "ראיתי והנה מנורת זהב" כו' ושבעה גרותיה עליה, ועין גם בפמאמר "והיה אור הלכנה" בענין "שבעתים" כאור ("שבעת הימים").
And behold, now—at this time—the aspect of "Beyond the River" has not yet been revealed. But in the future it is written: "I will show him wonders"—"I will show," in the aspect of sight, as explained above.	והנה עתה – בזמן דעכשו – לא נתגלה בחינת "עבר הנהר" הנ"ל, אבל לעתיד כתוב: "אראנו נפלאות" – "אראנו" בחינת ראיה פנ"ל.
And this is: "I will thank You, Hashem, for You were angry with me"—that is, the suffering, the hardship of exile and livelihood. And therefore: "Your anger will turn away and You will comfort me," for by bearing poverty and distress, we will merit the revelation of the level of "Beyond the River," as explained above.	וזהו: "אודה ה' כי אנפת בי" – דהינו יסורים, קשי השעבוד ופרכוס. ולכן: "ישוב אפך ותרחמיני", שעל-ידי שסבלנו העני והדחק – נזכה לבחינת התגלות בחינת "עבר הנהר", פנ"ל.
And this is [the meaning of] "Six days you shall eat matzos," and not "seven days," because this verse speaks about the future—when the seventh day will be an Atzeres to Hashem your G-d: the level of "Beyond the River," the river that goes out from Eden, in which there will be no eating, etc. Therefore, there will be no eating of matzah—the bread of affliction.	וזהו "ששית ימים תאכל מצות", ולא "שבעת ימים", כי הפסוק הזה נאמר על העתיד – שיום השביעי יהיה עצרת לה' אלקינו, בחינת "עבר הנהר" – היוצא מעדן – שאין בו לא אכילה כו', לכן לא יהיה בו אכילת מצה – להם עני.
And therefore it is written, "You shall not do any <i>melachah</i> (labor)," without the specification of <i>melaches avodah</i> (servile labor), as it is written for other Yomim Tovim where food preparation is permitted. But on this seventh day in the future, it says simply "no labor," which also includes food preparation. Since there will be no eating, as mentioned above.	ולכן כתוב: "לא תעשה מלאכה" סתם, ולא "מלאכת עבודה" כמו שנאמר בשאר ימים טובים שהתרה בהם מלאכת אוכל נפש. אבל ביום השביעי הנ"ל לעתיד לבוא – "לא תעשה מלאכה" סתם – ואפילו מלאכת אוכל נפש נמי במשמע, לפי שאין בו לא אכילה כו' פנ"ל.

Alter Rebbe

Parsha Tzav/ Pesach

ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לך

And behold, although in the first nights of Pesach there was a revelation of <i>mochin d'gadlus</i> (expanded consciousness), as is known, this was only temporary and through a supernatural leap. Therefore, there must be the Counting of the Omer after that initial revelation: "Today is day one," etc.—that is, in order to draw it down gradually: "Little by little I shall drive them out."	והנה הגם שבלילות הראשונות של פסח נתגלתה בחינת מוחין דגדלות פידוע – רק שנה הנה לפי שעה, בבחינת דילוג – שלא קדרה השבע. לכן צריך להיות ספירת העומר אחר בחינת ההתגלות הנ"ל: "היום יום אחד" כו' – הנו, כדי להמשיך במעט מעט: "מעט מעט (אגרושנו) שמות כ"ג, ל
(Meaning: that each day there is a refinement of one character trait from the animal soul, through the drawing down of the "Today is day..." process.)	רצוני לומר: שבכל יום נעשה בירור מדה אחת מן המדות שבגוף הבהמית, על-ידי ההמשכה ה"יום יום" ("כו").
And an analogy: like one who gives a gift to his friend—a purse filled with gold coins. At first, the recipient receives the entire gift at once, in general. But afterward, he counts and enumerates the coins slowly, in detail.	וכמו משל: אחד שנתן מתנה לחברו – כיס מלא זהובים – שבתחלה מקבל המתנה בפעם אחת – בכלל, ואחר כך הוא סופר ומונה הזהובים מעט מעט, בפרט.
(And see what is written at the beginning of <i>Parshas Shelach</i> regarding the matter of <i>Igulim</i> and <i>Yosher</i> , which is also similar to the idea of general and particular. And see also the maamar beginning with <i>Kenesh Ya'ir</i> .)	ועין מה שכתוב בריש פרשת שלח בענין "עגולים" ויושר", שהוא גם כן בענין כלל ופרט. ועין גם במאמר ("ד"ה" כנשר יעיר).

[NOTE: 🧠 Summary

This discourse explores a deeper mystical interpretation of the verse “ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לך” — “Six days you shall eat matzos, and on the seventh day shall be an Atzeres to Hashem your G-d; you shall do no labor.”

Key ideas include:

- **Why only six days of matzah:** The verse is interpreted as referring to the future redemption, when the **seventh day (Shvi'i shel Pesach)** will transcend physicality—no eating, no labor—because it will represent the level of “**עבר הנהר**” (**Beyond the River**), the sublime level flowing from **Eden (Chochmah)** through the **River (Binah)**.
- **No work at all:** On that ultimate day, not even work for food preparation will be allowed, because **eating itself will be irrelevant**.
- **Revelation vs. Integration:** Although Pesach begins with a powerful supernatural revelation (*mochin d'gadlus*), that flash of light must be **integrated step-by-step through Sefiras HaOmer**, refining one trait of the **animal soul** each day.
- **The gold coin analogy:** This gradual internalization is like receiving a large gift (a purse of gold coins) all at once, and then taking time to count and appreciate each coin individually.

Alter Rebbe

Parsha Tzav/ Pesach

שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצָרְתָּ לָּהּ

- **Kabbalistic themes:** The distinction between *Igulim* (circular, infinite light) and *Yosher* (linear, step-by-step integration) mirrors the overall dynamic—**general inspiration must be made specific and personal.**

Practical Takeaway

Don't rely on flashes of inspiration—transform them into lasting change.

We all have moments of spiritual insight, excitement, or elevation (especially during holidays like Pesach). But the key to growth is what happens **after**—**Sefiras HaOmer** teaches us to **integrate** that light through **daily refinement** and slow, methodical work on our character traits.

Even if your spiritual experience came in a sudden rush, your long-term elevation will only come through **consistency, detail, and inner transformation.**

True Chassidic Story

The Rebbe Maharash and the Empty Cup

The **Rebbe Maharash (the 4th Chabad Rebbe)** once gave a fiery maamar on the nature of divine light during a Pesach meal. A chassid who was listening was so moved, he jumped up and shouted, “Rebbe, I feel it! I feel the infinite light filling my soul!”

The Rebbe gently looked at him and said:

“It’s easy to feel full when the wine is being poured. But the real test is after the cup is empty—do you still carry the warmth in your heart?”

Later that night, the Rebbe explained to a group of elder chassidim:

“The ‘matzah of the first night’ is a gift from above. But to live as a Jew, you must do the work of counting your own coins. That is Sefiras HaOmer.”

Just like the cup of wine, the initial inspiration is **meant to spark** you—but the **long-term journey** depends on whether you’ll take the spark and **fan it into a flame** through **daily inner work.**